

รายงานการประชุม
คณะกรรมการบริหารการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ-เศรษฐกิจหมุนเวียน-เศรษฐกิจสีเขียว
(Bio-Circular-Green Economy: BCG Model)
ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔
วันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๔
ณ ตึกภักดีบดินทร์ ทำเนียบรัฐบาล ถนนพิษณุโลก เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

รายชื่อกรรมการที่มาประชุม

๑. พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี	ประธานกรรมการ
๒. นายดอน ปรมัตถ์วินัย
รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศ	รองประธานกรรมการ
๓. นายสุพัฒนพงษ์ พันธ์มีเชาว์
รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน	กรรมการ
๔. นายเอนก เหล่าธรรมทัศน์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม	กรรมการ
๕. นายวราวุธ ศิลปอาชา
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กรรมการ
๖. พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
๗. นายพิพัฒน์ รัชกิจประการ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	กรรมการ
๘. นางสาวดวงใจ อัศวจินตจิตร์
เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน	กรรมการ
๙. นายกอบชัย สังสิทธิสวัสดิ์
ผู้แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม	กรรมการ
๑๐. นายสำราญ สาราบรรณ์
ผู้แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
๑๑. นางไอลงกรณ์ ทิมสุวรรณ์
ผู้แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข	กรรมการ
๑๒. นายวิโรจน์ นรารักษ์
ผู้แทนเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	กรรมการ
๑๓. นายอนันต์ แก้วกำเนิด	

	ผู้แทนผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ	กรรมการ
๑๔.	นายอิสระ ว่องกุศลกิจ	กรรมการ
๑๕.	นายปิยะสกล สกลสัตยาทร	กรรมการ
๑๖.	นายยุคล ลิ้มแหลมทอง	กรรมการ
๑๗.	นายไพรัช รัชชพยงค์	กรรมการ
๑๘.	นายวิจารณ์ สิวาฉายา	กรรมการ
๑๙.	นายกลินท์ สารสิน	กรรมการ
๒๐.	นายธีรพงศ์ จันศิริ	กรรมการ
๒๑.	นายกฤษณ์ ณ ลำเลียง	กรรมการ
๒๒.	นายณรงค์ ศิริเลิศวรกุล	กรรมการและ เลขานุการ
	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ	กรรมการและ เลขานุการ

รายชื่อกรรมการที่ไม่มาประชุม

๑.	นายเทวินทร์ วงศ์วานิช	ติดภารกิจ
----	-----------------------	-----------

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑.	นายติสทัต โทตระกิตย์	เลขาธิการนายกรัฐมนตรี
๒.	พลตรี นิमितต์ สุวรรณรัฐ	คณะทำงานนายกรัฐมนตรี
๓.	พลตรี ณ์ฐวุฒิ ภาสวุฒิชยพงศ์	คณะทำงานนายกรัฐมนตรี
๔.	พลตรี วีระ โรจนवास	ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี
๕.	นายอนุชา บูรพชัยศรี	โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
๖.	นายประทีป กิรติเลขา	รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง
๗.	นางณัฐฎ์จารี อนันตศิลป์	ผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
๘.	นายพฤทธิชัย ศรีปู่	สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
๙.	นางพรพิมล กาญจนลักษณ์	ที่ปรึกษารองนายกรัฐมนตรี (ดอน ปรมัตถ์วินัย)
๑๐.	นางสาวประเพ็ญพิมพ์ ประจันปัจจนิก	สำนักงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
๑๑.	นายครุจิต นาครทรรพ	สถาบันปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย
๑๒.	นายวีระชัย ณ นคร	กรรมการมูลนิธิสวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์
๑๓.	นายปิยภัคดี ศรีเจริญ	รองอธิบดีกรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
๑๔.	นายประวิทย์ ประกฤตศรี	บริษัท น้ำตาลมิตรผล จำกัด
๑๕.	นายศักรินทร์ ภูมิรัตน	กรรมการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๑๖. นายวีศักดิ์	กอนันตกุล	กรรมการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๑๗. นางลดาวัลย์	กระแสรชล	สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
๑๘. นายประสิทธิ์	ผลิตผลการพิมพ์	สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
๑๙. นางจุฬารัตน์	ต้นประเสริฐ	สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
๒๐. นางฐิตาภา	สมิตินนท์	สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
๒๑. นายวรรณพ	วิเศษสงวน	สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
๒๒. นายชัย	วุฒิวัฒน์ชัย	สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
๒๓. นายจุลเทพ	ขจรไชยกุล	สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
๒๔. นางสาววรรณิ	ฉินศิริกุล	สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
๒๕. นางสาววัชริน	มีรอด	สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๓๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

พลเอกประยุทธ์ฯ ประธานกรรมการ แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่ารัฐบาลได้ผลักดันการนำโมเดลเศรษฐกิจ BCG มาใช้พัฒนาประเทศตั้งแต่รัฐบาลที่แล้ว และในรัฐบาลนี้ได้กำหนดให้ BCG เป็นนโยบายของรัฐบาล จึงใคร่ขอให้คณะกรรมการทุกท่านร่วมผลักดันให้เกิดการขับเคลื่อนอย่างเป็นรูปธรรม รวมถึงการดึงคนรุ่นใหม่มาร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาโมเดลเศรษฐกิจ BCG ด้วย

นายณรงค์ฯ กรรมการและเลขานุการ แจ้งให้ที่ประชุมทราบถึงการแต่งตั้งคณะกรรมการจำนวน ๒ คณะ ได้แก่ คณะกรรมการบริหารการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ-เศรษฐกิจหมุนเวียน-เศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy : BCG Model) ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๓๒๕/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๓ ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน รองนายกรัฐมนตรีที่กำกับการบริหารราชการกระทรวง อว. เป็นรองประธานกรรมการ และกรรมการประกอบด้วย รัฐมนตรีกระทรวงที่เกี่ยวข้อง ๘ ท่าน หน่วยงานภาครัฐ ๓ ท่าน ตัวแทนเอกชนและผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขา ๙ ท่าน โดยมีผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) เป็นกรรมการและเลขานุการ และคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG Model มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นประธาน กรรมการประกอบด้วยปลัดกระทรวงที่เกี่ยวข้อง ๘ ท่าน หน่วยงานภาครัฐ ๙ ท่าน ตัวแทนเอกชนและผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขา ๑๐ ท่าน และผู้อำนวยการ สวทช. เป็นกรรมการและเลขานุการ

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องที่เสนอให้ที่ประชุมพิจารณา

ระเบียบวาระที่ ๒.๑ (ร่าง) ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๙

นายณรงค์ฯ กรรมการและเลขานุการ นำเสนอ (ร่าง) ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๙ มีสาระสำคัญ คือ ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG เป็นรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจที่ต่อยอดจุดแข็งของประเทศด้านความหลากหลายทางชีวภาพและความหลากหลายทางวัฒนธรรม เชื่อมโยงกับหลักคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy Philosophy : SEP) และพลังของจตุภาคีทั้งภาคเอกชน ภาครัฐ ภาควิชาการและภาคประชาสังคม ขับเคลื่อนประเทศใน ๔ สาขายุทธศาสตร์หลัก ได้แก่ ๑. เกษตรและอาหาร ๒. สุขภาพและการแพทย์ ๓. พลังงาน วัสดุและเคมีชีวภาพ และ ๔. การท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ทั้งนี้มีเป้าหมายเพื่อเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ใน ๔ สาขายุทธศาสตร์เป็น ๔.๔ ล้านล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๔ ของ GDP ในอีก ๖ ปีข้างหน้า และรักษาฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพให้สมดุลเพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๙ มีวิสัยทัศน์คือ “เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ประชาชนมีรายได้ดี คุณภาพชีวิตดี รักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพให้มีคุณภาพที่ดี ด้วยการใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม”

การขับเคลื่อนประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG ประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพด้วยการจัดสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งด้วยทุนทรัพยากร อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ เสริมสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก

ภารกิจการสนับสนุนและกำกับดูแลในเรื่องที่เกี่ยวกับโมเดลเศรษฐกิจ BCG เป็นหน้าที่ของหลายกระทรวง การประสานงานข้ามกระทรวง และเชื่อมโยงหน่วยงานต่าง ๆ ให้ทำงานอย่างมีเอกภาพจึงเป็นเรื่องสำคัญ ดังนั้น ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔- ๒๕๖๙ จึงกำหนดแนวทางการบริหารและการขับเคลื่อนทั้งในระดับนโยบายในรูปของคณะกรรมการบริหารการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG ทำหน้าที่กำหนดนโยบาย ผลักดันและขับเคลื่อนเชิงนโยบาย กลไกการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติใช้กลไกของคณะทำงาน ๒ ชุด ประกอบด้วย ๑. คณะกรรมการ ขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG Model ทำหน้าที่จัดทำแผนงานการขับเคลื่อนตามนโยบายสู่การปฏิบัติ และ ๒. คณะอนุกรรมการเพื่อการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG รายสาขา ทำหน้าที่ดำเนินการขับเคลื่อน รวมถึงติดตามผลการดำเนินงานโดยการมีส่วนร่วมของจตุภาคี ทั้งภาคเอกชน ภาครัฐ ประชาคมวิจัย และภาคประชาสังคม

จึงขอเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบนำเสนอยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔- ๒๕๖๙ ต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป รายละเอียดปรากฏตามเอกสารประกอบการประชุม

ที่ประชุมมีการอภิปรายอย่างกว้างขวางโดยมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

พลเอกประยุทธ์ฯ ประธานกรรมการ กล่าวว่าข้อมูลที่น่าเสนอมาสะท้อนว่าประเทศไทยมีปัญหามายาวนาน หลายเรื่องรัฐบาลได้แก้ไขไปแล้วบางส่วน เช่น หากต้องการยกระดับประสิทธิภาพการผลิตภาคเกษตรต้องมีสัดส่วนพื้นที่เกษตรที่มีน้ำใช้ร้อยละ ๔๐ ปัจจุบันมีสัดส่วนร้อยละ ๓๐ จากเดิมที่ต่ำกว่าร้อยละ ๒๐ อย่างไรก็ตาม ที่ผ่านมภาคเกษตรของประเทศไทยใช้ทรัพยากรมากทั้งพื้นที่และน้ำ การปลูกพืชแบบดั้งเดิมปลูกพืชชนิดเดียวกันส่งผลให้ราคาตกต่ำ ทำอย่างไรให้ผลผลิตเกษตรมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

รัฐบาลต้องการเร่งรัดให้ภาคเอกชนไทยเพิ่มการลงทุน และพร้อมรับฟังข้อเสนอจากภาคเอกชนทั้งในส่วนของกาให้สิทธิประโยชน์ หรือการสนับสนุนด้านเงินทุน แต่ทั้งนี้ขอให้ภาคเอกชนระบุให้ชัดเจนว่าในแต่ละปีจะดำเนินการในเรื่องใดบ้าง

ทั้งนี้ ขอให้ใช้แนวทางทางใหม่ในการขับเคลื่อนโดยอาจเริ่มต้นด้วยการสำรวจสถานภาพการดำเนินงานในหน่วยงานต่าง ๆ ว่ามีส่วนใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับ BCG และหาแนวทางส่งเสริมให้เกิดการขยายผล บางเรื่องอาจต้องแสวงหาวิธีส่งเสริมรูปแบบใหม่ บางเรื่องอาจต้องกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ หรือสร้างความเข้าใจเพิ่มเติม กลไกการขับเคลื่อนขอให้คำนึงถึงระดับความพร้อมของกลุ่มเป้าหมาย เช่น กลุ่มคนที่มีความพร้อมแต่ไม่มีทุนต้องส่งเสริมให้กลุ่มคนเหล่านี้เข้าถึงแหล่งทุน อาจใช้กลไก Sandbox โดยจัดให้มีเวทีประกวด BCG สาขาต่าง ๆ เช่น อาหาร ยา เพื่อคัดกรองผู้ที่มีความสามารถและให้การสนับสนุนในด้านต่าง ๆ รวมถึงการเงินเพื่อนำไปสู่การพัฒนาเป็นผู้ประกอบการในอนาคต รวมถึงการสร้างความพร้อมให้กับภาคธุรกิจทั้งกลุ่มเก่าและใหม่

ในส่วนของกาขับเคลื่อนสามารถใช้กลไกของคณะกรรมการบริหารการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG และคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG Model ทั้ง ๑๑ คณะ โดยดึงให้ทุกภาคส่วน ได้แก่ ภาคธุรกิจ ภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชน/เกษตรกร/เศรษฐกิจฐานราก กลุ่มกฎหมาย/กฎระเบียบ นักวิชาการ/คนรุ่นใหม่มาร่วมหารือ

จากการศึกษาแบบอย่างการดำเนินงานการพัฒนาของต่างประเทศได้นำมาสู่การกำหนดวิสัยทัศน์เชิงนโยบาย “ไทยแลนด์ ๔.๐” และได้ขับเคลื่อนให้เกิดผลที่เป็นรูปธรรม ต่อจากนี้ตั้งใจจะผลักดัน BCG เป็นวาระแห่งชาติเพื่อการเพิ่มเศรษฐกิจของประเทศให้ดีขึ้น สอดคล้องกับวาระของโลก รวมถึงการใช้ BCG เป็นนโยบายในระดับต่างประเทศ แต่ทั้งนี้ให้พิจารณาถึงความพร้อมของการดำเนินงานที่ผ่านมาเพื่อให้มีงานที่เฉพาะเจาะจง มีแนวทางเพิ่มขีดความสามารถทั้งกลุ่มใหม่และเก่า เช่น ให้ทุน ผลิตและพัฒนากำลังคน สนับสนุนเพื่อการขับเคลื่อน ต่อจากนั้นให้พิจารณาว่าจะต้องดำเนินการเรื่องอะไรเป็นเรื่องเร่งด่วน (Quick Win) ในระยะเวลา ๕ ปี โครงการดังกล่าวต้องการการส่งเสริมในประเด็นใดบ้าง โดยให้ระบุเป้าหมายรายปี รวมถึงกลไกให้เกิดความยั่งยืน

ในตอนท้าย พลเอกประยุทธ์ฯ ประธานกรรมการ มีข้อสั่งการให้สำนักงานสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ในฐานะเลขานุการฯ ไปดำเนินการปรับปรุงรายละเอียดโครงการปฏิบัติการเร่งรัดที่สร้างผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญ และให้นำเสนอโครงการฯ ที่ปรับปรุงแล้ว ให้ประธานฯ พิจารณาก่อนนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีตามขั้นตอน

นายสุพัฒนพงษ์ฯ ให้ข้อคิดเห็นว่า ยุทธศาสตร์ BCG ในส่วนของตัว B เป็นอุตสาหกรรมที่โดดเด่นของประเทศไทยอยู่แล้ว แต่ C และ G น่าจะเป็นเป็นวิถีของการทำงานที่สามารถประยุกต์ใช้ได้กับทุกอุตสาหกรรมหรือภาพรวมทั้งประเทศ การแยกออกมาเป็นชิ้นงานอาจทำได้ค่อนข้างยาก ตัวอย่างเช่น สามารถนำหลักคิดของเศรษฐกิจสีเขียวหรือเศรษฐกิจหมุนเวียนไปใช้กับชุมชนหมู่บ้าน เช่น การผลักดันให้ชุมชนเป็นหมู่บ้านสะอาด ไม่มีขยะ มีการดูแลสิ่งแวดล้อมที่ดี ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวสามารถนำไปสู่การเกิดธุรกิจใหม่ หรืออุตสาหกรรมใหม่ได้ ทั้งนี้ การพัฒนาอุตสาหกรรมชีวภาพให้แข่งขันได้ ในส่วนของภาคการผลิตต้นน้ำต้องเข้มแข็งมาก อาทิเช่น หากไปเชิญบริษัทพลาสติกชีวภาพมาลงทุนในประเทศ เงินไปคือบริษัทต้องการซื้อวัตถุดิบในราคาที่ลดลง แต่ปัจจุบันในส่วนของต้นน้ำประเทศไทยยังไม่เข้มแข็งมากนัก ดังนั้น ผู้ประกอบการไทยต้องเพิ่มความสามารถในการแข่งขันในส่วนนี้ด้วยการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้สูงขึ้นโดยภาครัฐต้องเข้าไปมีส่วนสนับสนุน

สำหรับเศรษฐกิจสีเขียว (Green) เป็นประเด็นที่ทุกประเทศตื่นตัวมาก และเริ่มมีการประกาศเป้าหมายเรื่อง Carbon Reduction Program ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ บางประเทศกำหนดไว้ที่ระดับร้อยละ ๒๐-๓๐ บางประเทศประกาศนโยบายลดลงร้อยละเช่นต์หรือมีเป้าหมาย Carbon Neutral สำหรับประเทศไทยควรมีการศึกษาอย่างจริงจัง และหากมีความเป็นไปได้ควรประกาศปีที่เป็นเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Carbon Neutral) ที่ท้าทายเทียบเท่ากับในต่างประเทศที่กำหนดไว้ในปี ค.ศ. ๒๐๕๐ ซึ่งการกำหนดจุดยืนดังกล่าวจะเป็นปัจจัยดึงดูดการลงทุนจากนักลงทุนทั้งไทยและต่างประเทศ

พลเอกอนุพงษ์ฯ ให้ข้อคิดเห็นว่า BCG เป็นโมเดลการพัฒนาที่จะสร้างประโยชน์และความยั่งยืนต่อประเทศในอนาคต นอกเหนือจากการมีกลไกขับเคลื่อนในรูปของคณะกรรมการบริหารการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ-เศรษฐกิจหมุนเวียน-เศรษฐกิจสีเขียว และคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG Model และการนำเสนอยุทธศาสตร์ BCG ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อเป็นกรอบในการดำเนินงานแล้ว เห็นควรให้มีการจัดสรรงบประมาณสำหรับปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ในการร่วมดำเนินการไว้ด้วยเพื่อไม่ให้เกิดการขับเคลื่อนซ้ำไปอีก ๑ ปี เนื่องจากกระบวนการพิจารณางบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้ดำเนินการไปแล้ว

นายดอนฯ อภิปรายเพิ่มเติมว่า ประเด็น BCG มีความน่าสนใจมาก เนื่องจากมีความเกี่ยวข้องกับเรื่องความร่วมมือระหว่างจุดภาคที่เกี่ยวข้องกับภาคเอกชน ภาครัฐ ภาควิชาการและภาคประชาสังคม รวมไปถึงประเด็นของความยั่งยืน (Sustainability) เรื่องเหล่านี้ประเทศไทยมีการปฏิบัติมาแล้ว ทั้งนี้ BCG มีศักยภาพผลักดันให้เป็นยุทธศาสตร์ของประเทศในยุคหลังโควิด (Post Covid-19 Strategy) เนื่องจากหลายเรื่องเป็นสิ่งที่ประเทศไทยสามารถปฏิบัติให้เกิดผลจริงได้ ทั้งเรื่องอาหาร ท่องเที่ยว ยา วัฒนธรรม ขณะนี้หลายประเทศกำลังมองหาสิ่งที่เป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาของประเทศตนเอง เป็นต้นว่ากลางปี พ.ศ. ๒๕๖๒ สหภาพ

ยุโรปประกาศยุทธศาสตร์ที่เรียกว่า A European Green Deal มุ่งเน้นปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ภายในปี ค.ศ. ๒๐๕๐ เพื่อให้ตอบสนองต่อเป้าหมายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้โดยสมบูรณ์ ขณะที่ประเทศไทยมียุทธศาสตร์การพัฒนาทั้งสามด้าน ทั้ง B C และ G ซึ่งทั้ง B และ C ได้มีการปฏิบัติมาระยะหนึ่งแล้ว เพียงแต่ต้องเร่งรัดให้เกิดการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

ประเทศไทยมีทั้ง B C และ G เป็นกรอบในการดำเนินงาน (Framework) ที่สามารถตอบทุกภาคส่วนของประเทศทั้งภาครัฐ เอกชน ประชาสังคมรวมถึงต่างประเทศ ภาคส่วนต่างประเทศจะให้ความสนใจเป็นอย่างมากในกรณีที่ประเทศกำลังพัฒนาอย่างประเทศไทยที่เน้น BCG และมีการดำเนินการอย่างเข้มข้น (Comprehensive) มากกว่าสหภาพยุโรปที่เน้นเพียงด้านเดียว (เศรษฐกิจสีเขียว) และจะเป็นแรงดึงดูดให้ต่างประเทศเข้ามามีความร่วมมือกับประเทศไทยมากยิ่งขึ้น ซึ่งถือเป็นเรื่องที่ดีถ้าประเทศไทยจะพัฒนาเรื่องนี้โดยใช้จุดแข็ง การมีส่วนร่วมของทั้งสี่ภาคส่วน คือ รัฐ เอกชน ภาควิชาการ ประชาสังคมและประชาชน การผลักดันเรื่อง BCG คาดว่าจะประสบความสำเร็จได้เช่นเดียวกับเมื่อครั้งที่ประเทศไทยให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ทำให้ยุโรปเปลี่ยนมุมมองต่อประเทศไทย นับเป็นครั้งแรกที่สหภาพยุโรปประสานเข้ามาเพื่อหารือในระดับรัฐมนตรีเนื่องจากในช่วงเวลานั้นมีประเทศจำนวนไม่มากที่มีการรับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) มาปฏิบัติอย่างจริงจัง โดยประเทศไทยได้นำหลักการของ SDGs มาปฏิบัติร่วมกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (SEP for SDGs) ถือเป็นกรอบดำเนินการทางการทูตที่ใช้หลักการให้ผู้อื่นมาทำงานร่วมโดยไม่ต้องใช้การบังคับ (Soft Power Approach) ดังนั้น จึงเชื่อมั่นว่านานาชาติจะให้ความสนใจกับยุทธศาสตร์ BCG ของประเทศไทย

ปีที่ผ่านมาประเทศไทยเป็นประธานอาเซียนซึ่งให้ความสำคัญกับความร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Partnership for Sustainability) ซึ่ง BCG มีองค์ประกอบของการบูรณาการการทำงานของหลายภาคส่วนอยู่แล้ว และให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่ยั่งยืน เพราะฉะนั้น ถ้านำสิ่งเหล่านี้มาต่อยอดใน BIMSTEC หลาย ๆ ด้าน ผลักดันให้เกิดการวางรากฐาน การปฏิบัติที่ชัดเจน เมื่อประเทศไทยเป็นประธานเอเปคจะทำให้มีแก่นในการดำเนินงานที่แตกต่างไปจากการดำเนินการแบบปีต่อปีส่งผลให้การเป็นเจ้าภาพของประเทศไทยมีความหมายมากยิ่งขึ้นและใช้ตัวอย่างความสำเร็จเป็นกลไกเชิญชวนให้ทั้ง ๒๑ เขตเศรษฐกิจนำหลักการของ BCG ไปปรับใช้

นายวราวุธ กล่าวเสริมว่า การพัฒนาด้านเศรษฐกิจชีวภาพ (Bio-economy) การพัฒนาเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) ได้รับความสนใจมากขึ้น ๆ มีการขับเคลื่อนไปค่อนข้างมาก ดังเห็นได้จากผลิตภัณฑ์ที่ใช้วัสดุที่ใช้แล้ว (Upcycle) เพิ่มขึ้นมาก แต่ประเด็นที่ยังเป็นห่วงคือเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) ที่ยังได้รับความสนใจค่อนข้างน้อย ด้วยสถานการณ์ของประเทศไทยที่อยู่ในช่วงกำลังพัฒนา กิจกรรมหลายส่วนยังถือว่าอยู่ในช่วงเริ่มต้น ความตื่นตัวถึงความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมจะเริ่มเกิดขึ้นเมื่อฐานะทางเศรษฐกิจของประเทศดีขึ้น ขณะนี้หลายประเทศ เช่น ประเทศในสหภาพยุโรปมีเป้าหมายปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Carbon Neutral) ในปี ค.ศ. ๒๐๕๐ รวมถึงเริ่มใช้มาตรการทางสิ่งแวดล้อมเป็นมาตรการกีดกันทางการค้ามากขึ้น ปัจจุบันประเทศไทยใช้การขอความร่วมมือจากผู้ประกอบการ แต่หาก

ต้องการให้เดินหน้าได้จริง จำเป็นต้องมีกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่นำไปสู่การปรับกระบวนการผลิตให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานมีความเป็นรูปธรรมได้มากขึ้น

นายเอนกฯ อภิปรายเพิ่มเติมว่า การนำ BCG ไปปฏิบัติได้จริงนั้น เห็นด้วยกับพลเอกอนุพงษ์ฯ ว่ายุทธศาสตร์ BCG ต้องมีงบประมาณรองรับสำหรับปี พ.ศ. ๒๕๖๕ รวมถึงหลักการของการจัดสรรงบประมาณควรให้เป็นไปตามที่เสนอไว้ในยุทธศาสตร์ให้ได้มากที่สุด การขับเคลื่อนนอกเหนือจากการดึงคนรุ่นใหม่เข้ามาทำงานร่วมกันให้มากขึ้น ต้องออกแบบวิธีการทำงานให้มีความท้าทาย ความตื่นตัว และสนุกสนานจากการมีส่วนร่วมในการทำงาน เพราะทั้ง B C และ G มีความสร้างสรรค์ มีความคล่องตัว และความสนุก

การพัฒนาให้โมเดลเศรษฐกิจ BCG เป็นยุทธศาสตร์ชาติหลังโควิด (Post Covid-19 Strategy) เป็นการคิดเชิงยุทธศาสตร์ที่ต้องมีความเข้าใจสถานการณ์โลกและประเทศไทยประกอบกันไป เรื่องที่มีศักยภาพมากในช่วง ๔-๕ ปีข้างหน้าเป็นการนำเรื่องสาธารณสุข การแพทย์ซึ่งประเทศไทยทำได้ดีมากเป็นตัวนำและตามด้วยเรื่องการท่องเที่ยวซึ่งสองเรื่องนี้จะทำให้ทุกอย่างขยับไปได้ โดยจะมีส่วนในการเพิ่ม GDP ส่วนตัวอื่น ๆ เป็นตัวเสริม บทบาทของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) คือการพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมให้ดีที่สุดเพื่อสนับสนุนทุกกระทรวงและหน่วยงานที่ขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG

ประเทศไทยมีความสามารถในการป้องกันโรคที่ดีจึงได้รับผลกระทบจากการระบาดของโควิด-๑๙ น้อยกว่าหลายประเทศ สามารถกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อการมองไปข้างหน้า รวมถึงมีความพร้อมที่จะยกเครื่องครั้งใหญ่หลังจากโควิด-๑๙ หายไป จึงควรนำเรื่อง BCG ไปเป็นเครื่องมือในการทำการตลาดในระดับโลก เพื่อแสดงให้เห็นว่าประเทศไทยได้ฟื้นขึ้นมาแล้ว มีสิ่งที่เป็นเรื่องที่ดีงามและเชื่อมั่นว่านักท่องเที่ยวทั่วโลกอยากเดินทางมาท่องเที่ยว มารักษาตัว มาพักผ่อนในประเทศไทย

นายพิพัฒน์ฯ กล่าวเสริมว่ากระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวสีเขียวซึ่งประกอบด้วยความยั่งยืน การไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาอยู่ในส่วนปลายน้ำจึงต้องการจัดทำยุทธศาสตร์หลังโควิด-๑๙ โดยบูรณาการระหว่างหลายกระทรวงในการรับนักท่องเที่ยวในอนาคตด้วยการเน้นส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมหรือการท่องเที่ยวสีเขียวซึ่งกระทรวงท่องเที่ยวและกีฬาจะได้นำยุทธศาสตร์นี้มาเสนอต่อท่านนายกรัฐมนตรีในโอกาสต่อไป

- มติที่ประชุม**
๑. เห็นชอบ (ร่าง) ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๙ เพื่อนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป
 ๒. มอบหมายให้ สวทช. ดำเนินการปรับปรุงรายละเอียดโครงการปฏิบัติการเร่งรัดที่สร้างผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญ และเสนอให้ประธานฯ พิจารณา ก่อนนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพร้อมยุทธศาสตร์ฯ ตามขั้นตอนต่อไป
 ๓. ให้ทุกหน่วยงานเร่งรัดการขับเคลื่อนการดำเนินงาน

เลิกประชุมเวลา ๑๐.๔๐ น.

นางสาววัชริน มีรอด
ผู้จดยางงานการประชุม

นายณรงค์ ศิริเลิศวรกุล
ผู้ตรวจรายงานการประชุม